

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
3 Пвж 732/18
05.06.2019. године
Београд

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Младена Николића, председника већа, судије Драгољуба Јанковића и судије Александре Поповић, чланова већа, у правној ствари предлагача „Хотели Башка вода“ ДД-Башка вода Зринско-Франкопанска бр. 2, Република Хрватска, чији је пуномоћник Миодраг Василијевић, адвокат из Београда, ул. Светозара Марковића бр. 26, против противника предлагача ТП „Младост-Турист“ АД Београд, чији је пуномоћник Рајна Андрић, адвокат из Београда, ул. Кнеза Михајла бр. 3, у поступку ради признања стране судске одлуке, решавајући о жалбама предлагача изјављеним против решења Привредног суда у Београду 3 Р 261/18 од 07.11.2018. године и решења 3 Р 261/18 од 06.12.2018. године, у седници већа одржаној дана 05.06.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

I ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба предлагача и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Привредног суда у Београду 3 Р 261/18 од 07.11.2018. године.

II ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба предлагача и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Привредног суда у Београду 3 Р 261/18 од 06.12.2018. године.

III ОДБИЈА СЕ захтев противника предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка

Образложење

Побијаним решењем Привредног суда у Београду од 07.11.2018. године, одбијен је предлог предлагача за признање стране судске одлуке-пресуда и решење Општинског суда у Макарској П 1107/06 од 18.06.2009. године, поднет том суду дана 10.07.2018. године.

Решењем истог суда од 06.12.2018. године, обавезан је предлагач „Хотели Башка вода“ ДД-Башка вода Зринско-Франкопанска бр. 2, Република Хрватска, да противнику предлагача ТП „Младост-Турист“ АД Београд исплати износ од 121.500,00 на име трошкова поступка.

Предлагач благовременом жалбом побија решење Привредног суда у Београду од 07.11.2018. године, истичући да је исто засновано на битној повреди одредаба парничног поступка из чл. 361. ст. 2. тач. 12. Закона о парничном поступку, јер има недостатака због којих се не може испитати, јер је изрека неразумљива и противречи разлозима у образложењу, пошто нема разлога о битним чињеницама, а дати разлози су нејасни и јер о битним чињеницама постоји противречност између онога што се у разлозима ожалбеног решења наводи и стања у списима. Поред тога, истиче се да је првостепено решење донето погрешном применом материјалног права, да ожалбено

решење није правна, већ политичка одлука, да није тачно да је предметна судска одлука у супротности са домаћим јавним поретком, јер је тражено да се призна не пресуда, већ решење о парничним трошковима, како би предлагач могао да у извршном поступку наплати парничне трошкове који су му досуђени на терет овде противника предлагача, а парнични трошкови не могу бити предмет оцене кроз споразум о питањима сукцесије, на који споразум се позива првостепени суд. Жалилац предлаже да Привредни апелациони суд жалбу предлагача као основану усвоји, преиначи ожалбено решење и призна предметну страну судску одлуку-пресуду и решење Општинског суда у Макарској П 1107/06 од 18.06.2009. године, а противника предлагача обавезе да предлагачу накнади трошкове првостепеног поступка по трошковнику предлагача у спису предмета, као и трошкове другостепеног поступка на име састава жалбе у износу од 26.000,00 динара, као и судске таксе по одмерењу суда.

Предлагач је жалбом оспорио и решење првостепеног суда од 06.12.2018. године, којим је предлагач обавезан да противнику предлагача исплати износ од 121.500,00 динара на име трошкова поступка, са образложењем да је предметно решење донето као последица решења од 07.11.2018. године, да је предлагач против тог решења поднео благовремену жалбу и да исто није правноснажно, а одлука о трошковима поступка зависи од коначног исхода спора, па предлаже да Привредни апелациони суд жалбу усвоји, преиначи ожалбено решење и одбије захтев противника предлагача за трошкове поступка, а противника предлагача обавезе да предлагачу накнади трошкове другостепеног поступка за састав жалбе у износу од 60.000,00 динара, као и судске таксе по одмерењу суда.

У одговору на жалбу, противник предлагача оспорава све жалбене наводе и истиче да услови за признање стране судске одлуке нису испуњени, да је првостепени суд дао сасвим јасне и разумљиве разлоге, будући да је пресудом страног суда чије се признање тражи домаћем правном лицу ускраћена непристрасна заштита истоветног права које домаћи судови признају и пружају лицима из земље тог страног суда, па предлаже да суд жалбу предлагача одбије као неосновану, потврди првостепено решење од 07.11.2018. године, а предлагача обавезе да му накнади трошкове жалбеног поступка у висини судске таксе у износу од 19.500,00 динара и на име састава одговора на жалбу у износу од 30.000,00 динара.

Испитујући правилност побијаних решења, на основу одредбе чл. 386. у вези са одредбом чл. 402. Закона о парничном поступку, а у вези са одредбом чл. 30. ст. 2. Закона о ванпарничном поступку, Привредни апелациони суд је нашао да су жалбе предлагача неосноване.

Побијано решење од 07.11.2018. године донето је без битних повреда одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 2. Закона о парничном поступку, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности, док се жалбеним наводима противника предлагача не указује на неке друге повреде парничног поступка које би биле битне.

Према разлозима побијаног решења од 07.11.2018. године, предлагач је дана 10.07.2018. године поднео првостепеном суду предлог за признање стране судске одлуке и то пресуде и решења Општинског суда у Макарској П 1107/06 од 18.06.2009. године, истичући да има правни интерес за признање стране судске одлуке који се огледа у томе да у извршном поступку наплати парничне трошкове који су му досуђени на терет овде противника предлагача. Решењем Привредног суда у Београду 3 Р 165/18 од 13.08.2018. године, призната је страна судска одлука, а решењем Привредног апелационог суда 3 Пвж 537/18 од 17.10.2018. године, укинута су наведена решења, са налогом да суд поново оцени постојање разлога за признање стране судске одлуке, односно да да разлоге због којих сматра да наведена одлука није или пак јесте у супротности са правним поретком Републике Србије.

Првостепени суд је одлучујући о предлогу за признање стране судске одлуке утврдио да је предлагач доставио оверену пресуду и решење Општинског суда у Сплиту, стална служба у Макарској, која је постала правноснажна дана 08.12.2011. године и извршна дана 29.03.2012. године. Затим утврђује садржину наведене пресуде и решења, као и да је иста оверена од стране јавног бележника АА из

Дописом од 09.08.2018. године, Министарство правде-Сектор за међународну правну помоћ, обавестило је првостепени суд да се између Републике Србије и Републике Хрватске налази на снази Уговор између Савезне Републике Југославије и Републике Хрватске о правној помоћи у грађанским и кривичним стварима од 15.09.1997. године, којим није уређен институт признања стране судске одлуке, са којих разлога се о постојању узајамности одлучује у зависности од законских услова прописаних за признање стране судске одлуке у односној држави. Према ставу Министарства постоји узајамност у погледу признања и извршења судских одлука, као и да су хрватски судови признавали пресуде судова Републике Србије у грађанским и трговинским стварима, па је Министарство мишљења да постоји узајамност у погледу признања судских одлука, у смислу чл. 92. Закона о решавању сукоба са прописима других земаља.

Првостепени суд је ценећи најпре испуњеност услова за признање, у смислу одредбе чл. 86.-96. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља, који се односе на неправилности у поступку пред страним судом, на искључиву надлежност суда Републике Србије, на правноснажну пресуду домаћег суда или другог органа, односно признату страну судску одлуку у истој правној ствари и између истих странака, на раније покренуту парницу између истих странака у истој правној ствари у домаћој земљи, као и повреду домаћег јавног поретка, па налази да је неспорно да је одлука чије се признање тражи постала правноснажна и извршна и да је противнику предлагача било омогућено да учествује у поступку у ком је донета предметна одлука.

Првостепени суд је потом ценио услов који се односи на повреду домаћег јавног поретка уколико би предметна одлука била призната, у складу са чл. 91. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља, па налази да у конкретном случају наведени услов није испуњен, с обзиром да је читањем предметне одлуке чије се признање тражи утврдио да је истом одбијен као неоснован тужбени захтев и евентуални тужбени захтев тужиоца, овде противника предлагача и обавезан је да плати туженом Републици Хрватској износ парничних трошкова и то 500.000,00 куна и 612.500,00 куна овде предлагачу, са образложењем да тужилац на основу самог Уговора о питањима сукцесије не може тражити брисање права власништва тужених, а зарад свог уписа права, јер му то право тек треба бити признато, што даље имплицира да Споразум о питању сукцесије, као ни прилози-Анекс Г се не може примењивати непосредно, већ се тражи постојање билатералних уговора.

Првостепени суд даље из пресуде Привредног апелационог суда Пж 6510/16, којом је преиначена пресуда првостепеног суда П 5810/15 од 13.06.2016. године и којом је одлучено о истоветној правној ствари, као и у одлуци чије се признање у овом поступку тражи, а између других странака, утврђује да је пред овим судом, а по основу непосредне примене Анекса Г уз Споразум о питањима сукцесије, признато и заштићено право тужиоца-правног лица регистровано по прописима Хрватске. Дакле, признање предметне судске одлуке било би у супротности са домаћим јавним поретком, јер је домаћем правном лицу ускраћена заштита истоветног права које домаћи судови пружају лицима из земље тог страног суда, у конкретном случају Хрватске.

Првостепени суд је имао у виду и начин на које је Министарство правде изнело свој став о постојању узајамности између Републике Хрватске и Републике Србије, у

ком се наводи да према ставу Министарства правосуђа Републике Хрватске од 02.07.2012. године, између Републике Србије и Републике Хрватске постоји узајамност у погледу признања и извршења судских одлука, те да су Хрватски судови и то општински и трговачки, признавали пресуде судова Републике Србије у грађанским и трговинским стварима које се тичу одлуке о раскиду предуговора, купопродаји стана, о наслеђивању, издржавању, исплати, исплати дуга, наплати новчаних потраживања, остваривању поступка стечаја, накнади трошкова парничног поступка. Првостепени суд сматра да из изнетог мишљења Министарства правде произилази да се узајамност у конкретном случају претпоставља, да се иста цени зависно од конкретног случаја, јер питање права власништва на непокретностима које су регулисане уз Споразум о сукцесији, прилог Г и која је у овој правној ствари спорна, није таксативно ни наведена у ставу правосуђа Републике Хрватске као пример одлуке која се признаје у односној држави. С обзиром на наведено, не постоји истоветност у поступању приликом доношења одлука које се односе на регулисање права власништва на непокретностима према Споразуму о сукцесији, прилог Г, па је првостепени суд сматрајући да би признање такве одлуке било у супротности са домаћим јавним поретком, односно друштвеним вредностима признатим у домаћој земљи, одбио предлог за признање предметне стране судске одлуке.

Према налажењу Привредног апелационог суда, правилно је поступио првостепени суд када је одбио предлог предлагача за признање стране судске одлуке-пресуде и решења Општинског суда у Макарској П 1107/06 од 18.06.2009. године, а разлоге које је за побијану одлуку дао првостепени суд прихвата другостепени суд.

Првостепени суд се правилно позива на одредбе чл. 87., 91. и 92. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља и из цитираних чланова закона и налази да није испуњен услов из чл. 91. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља, а наиме да се страна судска одлука неће признати, ако је у супротности са Уставом СРЈ (сада Републике Србије) утврђеним основама друштвеног уређења.

Привредни апелациони суд налази да је првостепени суд правилно нашао да би признањем предметне стране судске одлуке дошло до повреде домаћег јавног поретка. Јавни поредак је установа међународног права и представља установу одступања од норми међународног приватног права која омогућује да надлежни орган не примени страном право, односно не призна страну судску одлуку због тога што би то имало за последицу повреду основних друштвених вредности признатих у домаћој земљи, то јест ако би дејство стране судске одлуке чије се признање тражи било супротно правилима непосредне примене домаћег права. Под јавним поретком се подразумевају саме основне норме домаћег права које се у сваком случају морају заштитити, а исти термин може да означава институцију међународног приватног права која омогућује да домаћи орган не поступи по упутству домаће колизионе норме или не призна страну одлуку. Јавни поредак има функцију заштитне установе у спречавању уношења у домаћи правни систем института страног права. Институт јавног поретка код признања стране судске одлуке јесте инструмент помоћу кога се има ценити могућност уподобљавања стране судске одлуке у домаћи правни систем.

С обзиром да је у Републици Србији зајемчена заштита имовине, што јемче и међународне конвенције, те како су судови Републике Србије у периоду из ког потиче страна судска одлука чије се признање тражи пружали заштиту лицима из Републике Хрватске у истим чињенично правним ситуацијама, а предметном страном судском одлуком је ускраћено право противнику предлагача на имовину, то је правилан закључак првостепеног суда да се предметном страном судском одлуком повређује јавни поредак Републике Србије. Примена јавног поретка у погледу усклађености стране судске одлуке са основним вредностима нашег друштвеног поретка односи се

на страну судску одлуку у целини, при чему је одлука о трошковима поступка саставни део стране судске одлуке чије се признање тражи и као акцесорно потраживање дели судбину одлуке о главној ствари. Дакле, иако предлагач има правни интерес за признање одлуке о трошковима поступка, питање признања тог дела одлуке не може се посматрати одвојено од главне ставри, па када нису испуњени услови за признавање одлуке о главној ствари, не може се признати ни одлука о трошковима.

Без утицаја су на правилност побијаног решења наводи из жалбе предлагача да је противник предлагача од предлагача наплатио судске трошкове у Републици Хрватској. Ово из разлога јер је, што из саржине жалбе произилази, противник предлагача трошкове наплатио на основу одлука суда Републике Хрватске, дакле у том случају одлуке домаћег суда, а не стране судске одлуке.

У погледу основаности решења од 06.12.2018. године, којим је обавезан предлагач да противнику предлагача накнади трошкове поступка у износу од 121.500,00 динара, другостепени суд налази да је жалба предлагача неоснована, с обзиром да је пуномоћник противника предлагача благовремено поднео суду захтев за накнаду трошкова који је сачињен у складу са важећом АТ и ТТ, а трошкови првостепеног поступка су правилно досуђени противнику предлагача, с обзиром на чињеницу да предлагач није успео у поступку за признање стране судске одлуке.

Цењени су и остали наводи из жалбе, али нису посебно образлагани јер нису од утицаја на правилност побијаних решења.

Из наведених разлога, жалбеним наводима предлагача није доведена у сумњу правилност побијаних решења, па је применом одредбе чл. 401. тач. 2. Закона о парничном поступку, у вези са одредбом чл. 30. ст. 2. Закона о ванпарничном поступку, одлучено као у ставу I и II изреке.

Захтев противника предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка је одбијен применом одредби члана 165. у вези члана 153. и 154. Закона о парничном поступку, јер по оцени другостепеног суда исти нису били нужни и неопходни, како је одлучено у ставу III изреке.

АП/ЈВ

**ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Младен Николић с. р.**

За тачност отправка